

ÇAT. Br. 3, 8, 15. fem. आ 3, 28: पृथिव्यावाचं मैतदाद्वमकं व एतस्याध्यता भविष्यामि. — b) Aufseher, Leiter AK. 3, 4, 140. 227. 2, 8, 4, 6. H. 722. an. 3, 729. Msd. sh. 29. धर्मणाम् RV. 8, 43, 24. यत्स्यं 10, 88, 13. भूतस्यं AV. 1, 30, 1. यो अस्याध्यतः परमे व्योमन् RV. 10, 129, 7. 128, 1. VS. 4, 19. AV. 9, 2, 7. आदित्येभ्यः — उरुरत्तरितस्याध्यतेभ्यः ÇAT. Br. 4, 3, 5, 20. KĀTJ. Ça. 10, 4, 13. M. 7, 81. JĀGŪ. 1, 321. मयाध्यतेना प्रकृतिः सूयते BHAG. 9, 10. Sehr häufig am Ende eines comp.: कर्माध्यत ÇVETĀÇV. UP. 6, 41. ग्रामश-ता° M. 7, 119. अग्रा° N. 13, 6. गोष्ठा° AK. 3, 4, 94. तदध्यतः (über die Küche) 2, 9, 27. बला° M. 7, 189. Accent eines solchen comp. P. 6, 2, 67. Vgl. कनकाध्यत, गवा°, दारा°, धना°, धर्मा°, ऋष्या°, श्रुत्का°, ह्य°, कृष्° u. s. w. — b) N. einer Pflanze, *Mimusops Kauki* (तीरिका), ÇABDAR. im ÇKDR.; vgl. फलाध्यत.

अध्यतरम् (1. अधि + अतर) adv. in Bezug auf die Silben MĀND. UP. 8. अध्यग्नि (1. अधि + अग्नि) adv. über dem Feuer (bei der Trauung): विवाहकाले यत्स्त्रीभ्यो दीयते ह्यग्निसन्धिः । तदध्यग्नि कृतं सद्भिः स्त्री-धनं परिकीर्तितम् ॥ KĀTJ. in DĀ. 119, 8—10. अध्यग्न्यावाहनिकं दत्तं (auch mit अध्यग्नि zu verbinden) च प्रीतिकर्मणि । धातुमातृप्राप्तं षड्विधं स्त्रीधनं स्मृतम् ॥ M. 9, 194. अध्यग्न्यागतम् JĀGŪ. 2, 143. Viṣṇu in DĀ. 116, 5. Nārada ebend. 118, 1.

अध्यच् (1. अधि + अच्) adj. nom. अध्यङ् P. 6, 2, 53. अध्यपाडा (von 1. अधि + अपाड) f. Name einer Pflanze; a) *Carpopogon pruriens* AK. 2, 4, 5; vgl. अत्रप्रङ्गी und अव्यपाडा. — 2) *Flacourtia cataphracta* (भूम्यामलकी) RATNAM. im ÇKDR. — Vgl. अध्यापाडा.

अध्यधिनेप (von निप् mit अधि + अधि) m. ungebührlicher Tadel, mit dem gen. des Objects: गुत्रणामध्यधिनेपः JĀGŪ. 3, 228.

अध्यधीन (1. अधि + अधीन) adj. vollkommen abhängig, ein Sclave M. 8, 66. 163. 167.

अध्ययन (von इ mit अधि) n. das Lesen, Studium P. 2, 4, 5. 4, 4, 63. 5, 1, 53. वेदानध्ययनेन M. 3, 63. वेदाध्य° R. 1, 30, 3. Hit. I, 15. व्याकरणाध्य° P. 1, 3, 38, Sch. insbes. das Studium der heiligen Schriften H. 821 (als das dem Brahman darzubringende Opfer). त्रयो धर्मस्कन्धा यज्ञो ऽध्य-यनं दानमिति KĀND. UP. 2, 23, 1. अध्ययने ऽभिक्रान्तिमतः LĀTJ. 8, 6. in Ind. St. I, 52, 15. अध्ययनतपसी gaṇa दधिपयमादि. Nir. 6, 25. M. 1, 88—90. 2, 191. 10, 79. 11, 227. BHAG. 11, 48. eine der 6 Pflichten eines Brahmanen M. 10, 75. विप्रो ऽनध्ययनात् (विनश्यति) PĀNĀT. I, 185. इत्या-ध्ययनदानानि तपः सत्यं क्षमा दमः । अलोभ इति मार्गो ऽयं धर्मस्याष्टविधः स्मृतः ॥ MBh. 3, 121. = Hit. I, 7 (सत्यं धृतिः क्षमा). भूताच्चाध्ययनादानम् Empfang des Unterrichts von einem bezahlten Lehrer M. 11, 62. JĀGŪ. 3, 235. auch ohne आदान in derselben Verbindung: अत्राक्षणाध्ययनमाप-त्काले विधीयते M. 2, 241. अध्ययनसंप्रदानियमध्यायम् Suçr. 1, 8, 2.

अध्ययनीय part. fut. pass. von इ mit अधि Vop. 26, 25.

अध्यर्ध (1. अधि + अर्ध) adj. mit einer überschüssigen Hälfte, andert-
halb: कत्येव देवा याश्वत्केत्यध्यर्ध इत्येवमिति होवाच कत्येव देवा या-
श्वत्केत्येके इत्येवमिति होवाच ÇAT. Br. 14, 6, 9, 2. = Brh. År. UP. 3, 9, 1.
(vgl. die Erklärung in 10 (9)): अय कथमध्यर्ध इति यदस्मिन्निदं सर्वमध्या-
र्धेतिनाध्यर्ध इति. अध्यर्धे पदे (Sch. प्रक्रमत्रयविक्रिते) KĀTJ. Ça. 8, 3, 14.
एकाधिकं (d. i. zwei Theile) ऋग्ज्येष्ठः पुत्रो ऽध्यर्ध ततो ऽनुतः । अंशमंशं
यवीयांस इति धर्मो व्यवस्थितः ॥ M. 9, 117. अध्यर्धयोगेनम् R. 1, 24, 10 (SCHL.:

paulo plus dimidio parasanga). अध्यर्धयोगेने loc. 3, 18, 17 (Gorr.: poco più d'un mezzo yogano). अध्यर्धम् — योगेनम् 2, 98, 30. अपरत्राधिकं मासमध्यर्ध-
मपरं क्वचित् 3, 15, 26 (Gorr.: oltre a quindici di). अध्यर्धाङ्गुलद्व्यङ्गुलार्ध-
तृतीयाङ्गुल° Suçr. 2, 196, 16. Am Anf. eines comp. P. 5, 1, 28. Die Tibeter
übersetzen, wie uns SCHIEFNER mittheilt, अध्यर्ध durch ཨུར་དཔ་མཆིས
d. h. Eins und vom Zweiten die Hälfte.

अध्यर्धक (von अध्यर्ध) adj. für 1½ gekauft u. s. w. P. 1, 1, 23, Vārtt. 2.
अध्यर्धकंस (अध्यर्ध + कंस) 1) m. anderthalb Kāṁsa's (ein Gewicht).

— 2) adj. anderthalb Kāṁsa's messend u. s. w. P. 5, 1, 28, Sch.

अध्यर्धकाक्रिणीक adj. von अध्यर्ध + काक्रिणी P. 5, 1, 33, Vārtt. 2.

अध्यर्धकार्षापण (अध्यर्ध + कार्षापण) subst. und adj. P. 5, 1, 29.

अध्यर्धकार्षापणिक adj. vom subst. अध्यर्धकार्षापण P. 5, 1, 29.

अध्यर्धखारीक adj. von अध्यर्ध + खारी P. 5, 1, 33.

अध्यर्धपाण्यं adj. von अध्यर्ध + पाण्य P. 5, 1, 34.

अध्यर्धपाण्यं adj. von अध्यर्ध + पाद P. 5, 1, 34.

अध्यर्धप्रतिक adj. von अध्यर्ध + प्रति = कार्षापण P. 5, 1, 29, Sch.

अध्यर्धमाष्यं adj. von अध्यर्ध + माष P. 5, 1, 34.

अध्यर्धविंशतिकीन adj. von अध्यर्ध + विंशतिक P. 5, 1, 32.

अध्यर्धशत (अध्यर्ध + शत) 1) subst. anderthalb Hundert. — 2) adj.
für 150 gekauft u. s. w. P. 5, 1, 35, Vārtt. aus 150 (Çloka's) bestehend:
संतेप MBh. 1, 102.

अध्यर्धशतमान (अध्यर्ध + शतमान) subst. und adj. P. 5, 1, 29, Vārtt.

अध्यर्धशतयं adj. vom subst. अध्यर्धशत P. 5, 1, 34.

अध्यर्धशाण (अध्यर्ध + शाण) subst. und adj. P. 5, 1, 35.

अध्यर्धशाण्यं adj. vom subst. अध्यर्धशाण P. 5, 1, 35.

अध्यर्धशतमान adj. vom subst. अध्यर्धशतमान P. 5, 1, 29, Vārtt.

अध्यर्धपूर्ण (अध्यर्ध + पूर्ण) subst. adj. P. 5, 1, 28, Sch. 1, 1, 23, Vārtt. 2, Sch.

अध्यर्धसकृत् (अध्यर्ध + सकृत्) subst. und adj. P. 5, 1, 29.

अध्यर्धसाकृत् adj. vom subst. अध्यर्धसकृत् P. 5, 1, 29.

अध्यर्धसुवर्ण (अध्यर्ध + सुवर्ण) subst. und adj. P. 5, 1, 29, Vārtt.

अध्यर्धसौवर्णिक adj. vom subst. अध्यर्धसुवर्ण P. 5, 1, 29, Vārtt.

अध्यर्धुर्द oder अध्यर्धुर्द (1. अधि + अर्धुर्द, अर्धुर्द) n. Uebergeschwulst, Ue-
bergewächs: यज्जायते ऽन्यत्कलु पूर्वजाते ज्ञेये तदध्यर्धुर्दमर्धुर्दज्ञेः Suçr. 1,
288, 10.

अध्यवसाय (von सा, स्यति mit अधि + अव) m. = उत्साह AK. 1, 1,
3, 29. = ऊर्ज H. 300. = कर्मसु प्रत्ययः NAJANĀNANDA, = कर्मसु सुकरः
प्रत्ययः MADHU, = कर्मसु दृढप्रयत्नकारको भावः RAMĀN., = अशक्ये ब-
लोग्यमः nach einigen Erklärern im ÇKDR. fester Wille, fester Entschluss,
festes Bestreben: न स्वल्पमप्यध्यवसायभीरोः करोति विज्ञानविधिगुणं हि
Hit. I, 163. PĀNĀT. III, 261. अध्यवसायो बुद्धिः SĀMĀHJAK. 23. mit dem
loc.: स्वप्रकृतिरपि तत्रैवाध्यवसायेन हिंसापराङ्मुखीव भवति 60, 6. अशक्ये
ऽध्यवसायः समर्थना Vop. 23, 23. संभावनं क्रियासु योग्यताध्यवसायः 17. im
comp.: वाक्यार्थविचारणाध्यवसायनिर्वृता हि ब्रह्मावगतिः BRAHMA-S. in
WIND. Sāncara 108. प्रतिविषयाध्यवसायो दृष्टम् SĀMĀHJAK. 5. संभावन
मस्तिवाध्यवसायः P. 6, 2, 21, Sch.

अध्यवहृन्नन (1. अधि + अवहृन्नन) adj. worauf Etwas losgehült wird
ÇAT. Br. 1, 1, 4, 3.

अध्यशन (1. अधि + अशन) n. das Darüberessen; ein Essen von